

Väljaandja:  
Akti liik:  
Teksti liik:  
Redaktsiooni jõustumise kp:  
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:  
Avaldamismärge:

Majandus- ja kommunikatsiooniminister  
määrus  
algtekst-terviktekst  
11.05.2008  
07.05.2009  
RTL 2008, 36, 522

# Raudteefrastruktuuri kasutustasu arvestamise meetoodika

Vastu võetud 28.04.2008 nr 32

Määrus kehtestatakse «Raudteeseaduse» § 59 lõike 6 alusel.

## § 1. Määruse kohaldusala

(1) Määrusega kehtestatakse avalikku raudteed majandava raudteefrastruktuuri-ettevõtja (edaspidi *raudteefrastruktuuri-ettevõtja*) poolt osutatavate juurdepääsu tagavate põhiteenuste ja lisateenuste, juurdepääsu abiteenuste ning eraldatud sihtotstarbeliste ühekordsete läbilaskevõimeosade eest võetava raudteefrastruktuuri kasutustasu arvestamise meetoodika (edaspidi *meetoodika*).

(2) Meetoodika põhineb raudtee-ettevõtja avaliku raudtee majandamise ja raudteeveoteenuse osutamise valdkondade tulude ja kulude arvestuse eraldatuse nõudel vastavalt «Raudteeseaduse» § 4 lõikele 2.

## § 2. Juurdepääsu tagavad põhiteenused, lisateenused ning juurdepääsu abiteenused

(1) Juurdepääsu tagavad põhiteenused (edaspidi *põhiteenused*) on läbilaskevõime taotluste läbivaatamine, jaotatud läbilaskevõimeosa kasutada andmine, raudtee sõlmjaamade, ooteplatvormide ning tee-, side- ja turvanguseadmete kasutamise ja toimimise tagamine, raudteeliikluse korraldamine ning raudteeveo-ettevõtjale jaotatud läbilaskevõimeosa kasutamiseks vajaliku teabe edastamine.

(2) Juurdepääsu tagavad lisateenused (edaspidi *lisateenused*) on elektrialajaamade ja elektri ülekandeliinide, veoalajaamade, kontaktvõrgu ja veelektri ülekandeliinide kasutamise ning veelektri tarbimise tagamine, raudteerajatiste valgustus, reisijate teenindamiseks vajalike hoonete ja rajatiste, kaubaterminalide, sorteerimisjaamade, rongikoosteseadmete, eriotstarbeliste raudteede ning hooldus- ja muude tehnorajatiste kasutada andmine, sh seisuteede kasutada andmine.

(3) Juurdepääsu abiteenused (edaspidi *abiteenused*) on reisirongide eelsoojendus, juurdepääsuteede kasutamise võimaldamine raudteeveoteenuse osutamiseks vajalike rajatisteni kütuse tankimise, rongide koostamise ja muude teenuste pakkumise eesmärgil, ohtliku veose veo kontrollimine erilepingu alusel, telekommunikatsioonivõrgule juurdepääsu võimaldamine, raudteeveeremi tehnoloogiline, raudteeveo-ettevõtjale käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatata teabe edastamine või muu sarnane teenus, sh vahendatud elektrienergia ning raudteeveo-ettevõtjate veeremi ja kauba vastuvõtmise ning üleandmise korraldamine piiril.

(4) Põhiteenuseid tellitakse käesoleva paragrahvi lõikes 1 loetletud teenuse liikide kogumina. Tasu põhiteenuste eest hõlmab kõigi käesoleva paragrahvi lõikes 1 loetletud teenuste osutamist. Käesoleva paragrahvi lõigetes 2 ja 3 loetletud lisa- ja abiteenuste liike on raudteeveo-ettevõtjal õigus tellida eraldi vastavalt vajadusele. Iga lisa- ja abiteenuse liigi kohta arvestatakse eraldi tasu. Kui raudteefrastruktuuri-ettevõtja «Raudteeseaduse» § 58 lõikes 2 sätestatud juhul konkreetse lisateenuse osutamisest loobub või kui raudteefrastruktuuri-ettevõtja ja raudteeveo-ettevõtja ei saavuta konkreetse abiteenuse osutamise osas kokkulepet, siis sellise lisa- või abiteenuse eest tasu ei arvestata.

## § 3. Raudteefrastruktuuri kasutustasu

(1) Raudteefrastruktuuri kasutustasu peab tagama avaliku raudtee diskrimineerimata kasutamise raudteeveo-ettevõtjale ja «Raudteeseaduses» sätestatud korras sellisele raudteeveeremi valdajale, kes ei ole raudteeveo-ettevõtja.

(2) Raudteefrastruktuuri kasutustasu põhi- ja lisateenuste eest koosneb raudteefrastruktuuri kasutada andmise kuludest ning mõistlikust ärikasumist.

(3) Põhi- ja lisateenuste kasutustasu arvestamisel lähtutakse raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja vastavate teenuste kogukuludest, mis on raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja poolt osutatava teenusega seotud otsekulud, kapitalikulu, proportsionaalne osa raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja üldkuludest ja mõistlik ärikasum.

(4) Kui rongiliinil pakub abiteenuseid ainult üks pakkuja, võib kasutustasu abiteenuste eest olla seotud üksnes nende osutamise otseste kuludega ning seda arvestatakse üksnes tegelikult tarbitud abiteenuste eest. Abiteenuse otsesed kulud on selle teenuse osutamise otsekulud ja proportsionaalne osa üldkuludest. Kui põhivara kasutatakse ainult abiteenuse osutamiseks, arvestatakse abiteenuse otseste kulude hulka ka kapitalikulu ja mõistliku ärikasumi komponent. Kui abiteenuse osutamiseks kasutatavat põhivara kasutatakse ka põhi- või lisateenuse osutamiseks, siis kaasatakse vastava põhivara kapitalikulu ja mõistliku ärikasumi komponent põhiteenuse või vastava lisateenuse liigi tasusse.

(5) Kasutustasu sihtotstarbelise ühekordse läbilaskevõimeosa eest, sealhulgas raudteeinfrastruktuuri kasutada andmise eest vedurijuhi katsesõiduks, võib olla seotud üksnes selle läbilaskevõimeosa kasutada andmise otseste kuludega. Sihtotstarbelise ühekordse läbilaskevõimeosa kasutada andmise otsesed kulud on selle teenuse osutamise otsekulud, kapitali- ega üldkulu sihtotstarbelise ühekordse läbilaskevõimeosa kasutustasusse ei arvata.

#### § 4. Raudteeinfrastruktuuri kasutustasu arvestuse alused

(1) Kulud omistatakse nendele teenustele, mis on põhjustanud nende kulude tekkimise. Kuluarvestussüsteem peab tagama, et teenuse kulu ei sisaldaks selle teenuse osutamiseks mittevajalikke kulusid ja iga kulu oleks omistatud ainult ühele teenusele.

(2) Kui raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja on samaaegselt ka raudteeveo-ettevõtja või tegeleb muu äritegevusega, loetakse raudteeinfrastruktuuri- ja raudteeveoteenuste osutamise ning muu äritegevusega tegelevate ühiste struktuuriüksuste kulud ettevõtja üldkuludeks, kui neid ei ole raamatupidamise algdokumendi või sobiva kulukäituri alusel võimalik jaotada erinevate tegevusvaldkondade vahel. Üldkulud jaotatakse raudtee-ettevõtja poolt osutatavate teenuste vahel proportsionaalselt kõikide teenuste otsekulude summale.

(3) Üldkulude proportsionaalne jaotus toimub vastavalt valemile:

$$\dot{U}P = (I/(I+V)) \times \dot{U},$$

kus:

$\dot{U}P$	on raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja proportsionaalne osa üldkuludest;
$I$	on raudteeinfrastruktuuri-teenuse osutamise otsekulud;
$V$	on muu äritegevuse otsekulud;
$\dot{U}$	on raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja üldkulud.

(4) Raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja poolt osutatava teenuse otsekuludesse arvestatakse vastava teenuse osutamiseks tehtavad hooldus-, materjali- ja sisseostetud teenuste kulud ning antud teenuse osutamiseks vajalikud tööjõuga seotud kulud.

(5) Raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja otse- ja üldkulud prognoositakse igaks liiklusgraafikuperioodiks käesoleva määruse lisades toodud tabelite andmete alusel, mis esitatakse raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja liiklusgraafikuperioodi eelse majandusaasta kohta ning millele lisatakse Statistikaameti poolt avaldatud liiklusgraafikuperioodi eelse aasta tarbijahinnaindeks.

(6) Raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja kogukuludesse ei või lülitada:

- 1) tagastamatu abi (näiteks Euroopa Liidu struktuurifondide finantseerimise) raames soetatud põhivara kapitalikulu ja sellelt põhivaralt teenitavat mõistlikku ärikasumit;
- 2) ebatõenäoliselt laekuvate nõuete kulu;
- 3) sponsorlust, annetusi;
- 4) varade väärtuste muutust (varude jääkide muutus, käibevara allahindlus, põhivara väärtuse langus, kahjum materiaalse ja immateriaalse põhivara müügist ja likvideerimisest jms);
- 5) seaduse alusel määratud trahve ja viiviseid;
- 6) teisi mittepõhjendatud kulusid, mis ei ole seotud avaliku raudtee majandamisega, tulenevad kasutamata ressursidest (ei kasutata liiklusgraafikuperioodi jooksul raudteeinfrastruktuuriteenuste osutamiseks) jms.

#### § 5. Kapitalikulu arvestus

(1) Kapitalikulu on kulu, mis on seotud materiaalse põhivara soetamisega.

(2) Kapitalikulu eesmärk on põhivara soetamiseks tehtud kulutuste tagasiteenimine teenuste müügi kaudu põhivara kasuliku eluea vältel.

(3) Reeglina toimub kapitalikulu arvestus ettevõtte raamatupidamises kasutatava põhivara amortisatsiooni (kulumi) arvestuse alusel. Juhul kui raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja põhivarade raamatupidamislik väärtus erineb oluliselt nende õiglasest väärtusest või kui kasutatavad põhivara amortisatsiooninormid ei vasta põhivara

kasulikule elueale, siis rakendatakse käesoleva paragrahvi lõigetes 4–12 kirjeldatud kapitalikulu arvestamise meetodikat.

(4) Rakendatakse lineaarset kapitalikulu arvestamise meetodit.

(5) Raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja peab eraldi arvestust enne 2004. aasta (edaspidi *piiraasta*) algust ja pärast seda soetatud põhivara kohta ning sellest tulenevalt arvestab eraldi kapitalikulu.

(6) Enne piiraastat soetatud põhivaralt arvestatakse kapitalikulu tema jääkväärtuse alusel. Seejuures määratakse enne piiraastat soetatud põhivarale ühtne kapitalikulunorm, mis kajastab põhivara järelejäänud eluiga ning mille alusel toimub kasutustasusse lülitatava kapitalikulu arvestus.

(7) Alates piiraastast soetatud põhivarale arvestatakse kapitalikulu tema soetusmaksumuse alusel. Liiklusgraafikuperioodi alguse aasta soetusmaksumuseks võetakse aasta keskmine soetusmaksumus. Seejuures määratakse alates piiraastast soetatud põhivarale ühtne kapitalikulunorm, mis kajastab põhivara kasulikkude eluiga ning mille alusel toimub kasutustasusse lülitatava kapitalikulu arvestus.

(8) Tehnilise Järelevalve Ameti peadirektoril on kasutustasu määramisel õigus teha korrektsioonide reguleeritud põhivara maksumuses ja kapitalikulunormides, kui ilmneb, et nii enne kui ka pärast piiraastat soetatud põhivara hulgas on vara, mida raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja tegelikult ei kasuta majandustegevuse teostamiseks või kui ilmneb, et kapitalikulunormid ei ole põhjendatud.

(9) Raudteeinfrastruktuuri kasutustasusse lülitatav kapitalikulu kujuneb alljärgnevalt:

$$A_{infratasu} = A_{enne\ p.a} + A_{pärast\ p.a},$$

kus:

$A_{infratasu}$	on infrastruktuuri kasutamise tasusse lülitatav kapitalikulu;
$A_{enne\ p.a}$	on kapitalikulu enne piiraastat soetatud põhivarale;
$A_{pärast\ p.a}$	on kapitalikulu pärast piiraastat soetatud põhivarale.

(10) Enne piiraastat soetatud kapitalikulu arvestatakse alljärgnevalt:

$$A_{enne\ p.a} = PVjääkm_{enne\ p.a} \times norm_{enne\ p.a},$$

kus:

$PVjääkm_{enne\ p.a}$	on enne piiraastat soetatud põhivara jääkmaksumus;
$norm_{enne\ p.a}$	on kapitalikulunorm enne piiraastat soetatud põhivarale.

(11) Pärast piiraastat soetatud kapitalikulu arvestatakse alljärgnevalt:

$$A_{pärast\ p.a} = (PVsoetusm_{pärast\ p.a} + 0,5 I) \times norm_{pärast\ p.a},$$

kus:

$PVsoetusm_{pärast\ p.a}$	on pärast piiraastat soetatud põhivara soetusmaksumus;
$I$	on jooksva aastal soetatud ja parendatud põhivara;
$norm_{pärast\ p.a}$	on kapitalikulunorm pärast piiraastat soetatud põhivarale.

(12) Liiklusgraafikuperioodi alguse kalendriaasta investeeringud võetakse arvesse pooles mahus.

(13) Raudteeinfrastruktuuri-teenuste osutamiseks kasutatav materiaalne põhivara seotakse raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja poolt ainult ühe teenuste liigiga – põhiteenuse või lisateenustega. Kui mingit materiaalselt põhivara kasutatakse üksnes abiteenuse osutamiseks, siis seotakse see vara vastava abiteenusega.

## § 6. Püsikulud ja muutuvkulud põhiteenuste osutamisel

(1) Raudteeveo-ettevõtja poolt raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjale makstav raudteeinfrastruktuuri kasutustasu põhiteenuste eest koosneb järgmistest komponentidest:

1) püsikulude osa, mis põhineb tellitud rong-kilomeetritel;

2) muutuvkulude osa, mis põhineb tegelikel brutotonn-kilomeetritel [brutotonn-kilomeetrid arvutatakse rongikaalu (tonnides) ja tema poolt läbitud vahemaa (kilomeetrites) korrutisena].

(2) Raudteevõrgustikul, kus liiklusgraafikuperioodil avaliku reisijateveoteenuse osutamiseks tellitud rong-kilomeetrite osakaal moodustab vähemalt 75% selleks liiklusgraafikuperioodiks tellitud rong-kilomeetrite koguarvust, jaotatakse püsi- ja muutuvkulud põhimõttel, et 70% majandusaasta kuludest on püsikulud ja ülejäänud 30% majandusaasta kuludest on muutuvkulud.

(3) Raudteevõrgustikul, kus liiklusgraafikuperioodil avaliku reisijateveoteenuse osutamiseks tellitud rong-kilomeetrite osakaal on väiksem kui 75% selleks liiklusgraafikuperioodiks tellitud rong-kilomeetrite koguarvust, jaotatakse püsi- ja muutuvkulud põhimõttel, et 30% majandusaasta kuludest on püsikulud ja ülejäänud 70% majandusaasta kuludest on muutuvkulud.

(4) Püsikulud on kulud, mis ei muutu sõltuvalt osutatud teenuse kogusest. Püsikulud tasub raudteeveo-ettevõtja sõltumata sellest, kas ta kasutab eraldatud rongiliine või mitte.

(5) Muutuvkulud on kulud, mis sõltuvad osutatud teenuse kogusest. Kui raudteeveo-ettevõtja ei kasuta eraldatud rongiliine, siis ta ei tasu muutuvkulusid.

(6) Raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja peab eraldama rongiliinid avaliku reisijateveoteenuse osutamiseks rahvusvahelises otseühenduses esimese eelistusena ja riigisisese avaliku reisijateveoteenuse osutamiseks teise eelistusena.

(7) Raudteevõrgustikul, kus liiklusgraafikuperioodil avaliku reisijateveoteenuse osutamiseks tellitud rong-kilomeetrite osakaal on väiksem kui 75% selleks liiklusgraafikuperioodiks tellitud rong-kilomeetrite koguarvust, sisaldab avaliku reisijateveoteenuse osutamise eest võetav kasutustasu ainult raudteeinfrastruktuuri majandamise muutuvkulu.

(8) Raudteevõrgustikul, kus liiklusgraafikuperioodil avaliku reisijateveoteenuse osutamiseks tellitud rong-kilomeetrite osakaal moodustab vähemalt 75% selleks liiklusgraafikuperioodiks tellitud rong-kilomeetrite koguarvust, sisaldab kaubaveoteenuse osutamise eest võetav kasutustasu ainult raudteeinfrastruktuuri majandamise muutuvkulu.

## § 7. Raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja mõistliku ärikasumi arvestamine

(1) Raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja mõistlik ärikasumi norm (%) ei või ületada kapitali kaalutud keskmist kapitali hinda (edaspidi *WACC*), mis leitakse järgmise valemiga:

$$WACC = r_e \times \frac{E}{D + E} + r_d \times \frac{D}{D + E},$$

kus:

$r_e$	on omakapitali kaalutud keskmine hind (%);
$r_d$	on võõrkapitali (intressi kandvate kohustuste) kaalutud keskmine hind (%);
$E$	on omakapitali rahaline maht;
$D$	on võõrkapitali (intressi kandvate kohustuste) rahaline maht.

(2) Raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja poolt *WACC*-i valemis kasutatava omakapitali hinna leidmisel arvestatakse võrreldavate turguvalitsevas seisundis olevate analoogset infrastruktuuri omavate ettevõtjate vastavate näitajatega, samuti raha- ja kapitaliturgude riski ja tulususe näitajatega. Raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja poolt *WACC*-i valemis kasutatav omakapitali hind ( $r_e$ ) leitakse järgmise mudeli (CAPM) abil:

$$r_e = r_f + \beta \times r_m,$$

kus:

$r_f$	on riskivaba tulumäär <sup>1</sup> ;
$\beta$	on beetakordaja, mis näitab ettevõtte aktsia süstemaatilist riski <sup>2</sup> ;
$r_m$	on turu riskipreemia <sup>3</sup> .

<sup>1</sup>Riskivabaks tulumääraks võetakse kõrgeima reitinguga eurotsooni pikaajalise võlakirja (Saksamaa 10-a võlakiri) tulususe viimase viie aasta keskmine.

<sup>2</sup>Beetakordaja hindamisel lähtutakse börsil noteeritud maailma raudtee-ettevõtjate aritmeetilisest keskmisest beetakordajast ning seejuures arvestatakse konkreetse raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjaga seotud riske.

<sup>3</sup>Turu riskipremia leitakse Euroopa ja USA pikaajalise turu riskipremiate aritmeetilise keskmise alusel.

(3) Raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja poolt WACC-i valemis kasutatava võõrkapitali (intressi kandvate kohustuste) hinna määramisel võetakse aluseks raudtee-ettevõtja intressi kandvate kohustuste kaalutud keskmine intressimäär liiklusgraafikuperioodi eelsel majandusaastal.

(4) Raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja WACC-i arvutamisel kasutatavaks võõrkapitali osakaaluks võetakse 50% kogukapitalist. Juhul kui vastava raudtee-ettevõtja raamatupidamislikus kapitalistruktuuris võõrkapitali osakaal moodustab üle 50% kogukapitalist, kasutatakse WACC-i arvutamisel raudtee-ettevõtja raamatupidamislikku kapitalistruktuuri.

(5) Põhiteenuste mõistlik ärikasum arvutatakse põhiteenuse osutamiseks kasutatava põhivara baasil vastavalt valemile:

$\text{ärikasum} = \text{WACC} \times \text{põhiteenuste osutamiseks kasutatava põhivara reguleeritud väärtus.}$

(6) Mõistliku ärikasumi arvutamisel loetakse põhiteenuse osutamiseks kasutatava põhivara reguleeritud väärtuseks selle ajalooline soetusmaksumus liiklusgraafikuperioodile eelneva majandusaasta lõpu seisuga, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja allahindlused.

(7) Lisateenuste mõistlik ärikasum arvutatakse iga konkreetse lisateenuse osutamiseks kasutatava põhivara baasil vastavalt valemile:

$\text{ärikasum} = \text{WACC} \times \text{konkreetses lisateenuse osutamiseks kasutatava põhivara reguleeritud väärtus.}$

(8) Mõistliku ärikasumi arvutamisel loetakse konkreetse lisateenuse osutamiseks kasutatava põhivara reguleeritud väärtuseks selle ajalooline soetusmaksumus liiklusgraafiku perioodile eelneva majandusaasta lõpu seisuga, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja allahindlused.

(9) Abiteenuste mõistlik ärikasum arvutatakse iga konkreetse abiteenuse osutamiseks kasutatava põhivara baasil vastavalt valemile:

$\text{ärikasum} = \text{WACC} \times \text{konkreetses abiteenuse osutamiseks kasutatava põhivara reguleeritud väärtus.}$

(10) Mõistliku ärikasumi arvutamisel loetakse konkreetse abiteenuse osutamiseks kasutatava põhivara reguleeritud väärtuseks selle ajalooline soetusmaksumus liiklusgraafiku perioodile eelneva majandusaasta lõpu seisuga, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja allahindlused.

## § 8. Põhiteenuste eest võetava kasutustasu arvestamise valemid

(1) Raudteeinfrastruktuuri kasutustasu põhiteenuste eest arvestatakse alljärgneva valemi alusel:

$$T_0 = P_0 + M_0,$$

kus:

$T_0$  – raudteeinfrastruktuuri ühe kuu kasutustasu raudteeveo-ettevõtjatele;

$P_0$  – raudteeinfrastruktuuri ühe kuu kasutustasu püsikulude osa;

$M_0$  – raudteeinfrastruktuuri ühe kuu kasutustasu muutuvkulude osa.

(2) Raudteeinfrastruktuuri ühe kuu kasutustasu püsikulude osa raudteevõrgustikul, kus avaliku reisijateveoteenuse osutamiseks tellitud rong-kilomeetrite osakaal moodustab vähemalt 75% antud raudteevõrgustikul selleks liiklusgraafikuperioodiks tellitud rong-kilomeetrite koguarvust, arvutatakse alljärgneva valemi alusel:

$$P_0 = \left[ (70\% \times \text{raudteeinfrastruktuuri kogukulud} / 12) / \text{antud kuul esimest ja teist eelistust omavate raudteeveo-ettevõtjate poolt tellitud rong-kilomeetrid kokku} \right] \times \text{konkreetses raudteeveo-ettevõtja poolt antud kuul tellitud rong-kilomeetrid.}$$

(3) Raudteeinfrastruktuuri ühe kuu kasutustasu püsikulude osa raudteevõrgustikul, kus avaliku reisijateveoteenuse osutamiseks tellitud rong-kilomeetrite osakaal on väiksem kui 75% antud raudteevõrgustikul selleks liiklusgraafikuperioodiks tellitud rong-kilomeetrite koguarvust, arvutatakse alljärgneva valemi alusel:

$$P_0 = \frac{[(30\% \times \text{raudteeinfrastruktuuri kogukulud}/12) / \text{antud kuul esimest ja teist eelistust mitteomavate raudteeveo-ettevõtjate poolt tellitud rong-kilomeetrid kokku}] \times \text{konkreetsed raudteeveo-ettevõtja poolt antud kuul tellitud rong-kilomeetrid.}}$$

(4) Raudteeinfrastruktuuri ühe kuu kasutustasu muutuvkulude osa raudteevõrgustikul, kus avaliku reisijateveoteenuse osutamiseks tellitud rong-kilomeetrite osakaal moodustab vähemalt 75% antud raudteevõrgustikul selleks liiklusgraafikuperioodiks tellitud rong-kilomeetrite koguarvust, arvutatakse alljärgneva valemi alusel:

$$M_0 = \frac{[(30\% \times \text{raudteeinfrastruktuuri kogukulud}/12) / \text{antud kuul veetud brutotonn-kilomeetrid kokku}] \times \text{konkreetsed raudteeveo-ettevõtja poolt antud kuul veetud brutotonn-kilomeetrid.}}$$

(5) Raudteeinfrastruktuuri ühe kuu kasutustasu muutuvkulude osa raudteevõrgustikul, kus avaliku reisijateveoteenuse osutamiseks tellitud rong-kilomeetrite osakaal on väiksem kui 75% antud raudteevõrgustikul selleks liiklusgraafikuperioodiks tellitud rong-kilomeetrite koguarvust, arvutatakse alljärgneva valemi alusel:

$$M_0 = \frac{[(70\% \times \text{raudteeinfrastruktuuri kogukulud}/12) / \text{antud kuul veetud brutotonn-kilomeetrid kokku}] \times \text{konkreetsed raudteeveo-ettevõtja poolt antud kuul veetud brutotonn-kilomeetrid.}}$$

(6) Käesoleva paragrahvi lõigetes 2–5 nimetatud raudteeinfrastruktuuri põhiteenuse kogukulud liiklusgraafikuperioodi jooksul ei muutu ning nendesse ei tohi arvestada lisateenustele, abiteenustele ja sihtotstarbelistele ühekordsetele läbilaskevõimeosadele tehtavaid kulutusi.

## § 9. Lisa- ja abiteenuste eest võetava kasutustasu arvestamise valemid

(1) Lisateenuse kasutustasu ühes kuus arvutatakse alljärgneva valemi alusel:

$$L_0 = \frac{[\text{antud kuul konkreetse lisateenuse osutamise kogukulud} / \text{antud kuul konkreetse lisateenuse kogus kokku}] \times \text{antud kuul konkreetse raudteeveo-ettevõtja poolt kasutatud lisateenus.}}$$

(2) Abiteenuse kasutustasu ühes kuus arvutatakse alljärgneva valemi alusel:

$$A_0 = \frac{[\text{antud kuul konkreetse abiteenuse osutamise otsesed kulud} / \text{antud kuul konkreetse abiteenuse kogus kokku}] \times \text{antud kuul konkreetse raudteeveo-ettevõtja poolt kasutatud abiteenus.}}$$

## § 10. Andmete esitamine

(1) Paragrahvis 7 toodud valemite kohaselt arvestatud raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja kapitali kaalutud keskmise hinna koos arvestuskäigu ja seletuskirjaga ning arvestuse aluseks olnud täielikud andmed esitab raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja Tehnilise Järelevalve Ametile hiljemalt seitse kuud enne liiklusgraafikuperioodi algust.

(2) Raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja esitab käesoleva määruse lisades 1–9 toodud esialgsed arvestused koos arvestuskäigu ja seletuskirjaga Tehnilise Järelevalve Ametile hiljemalt seitse kuud enne liiklusgraafikuperioodi algust. Arvestused esitatakse raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja viimase auditeeritud majandusaasta ja arvestuse hetkel käimasoleva majandusaasta kohta.

(3) Raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja esitab Tehnilise Järelevalve Ametile viis kuud enne liiklusgraafikuperioodi algust liiklusgraafikuperioodiks prognoositava brutotonn-kilomeetrite koguarvu, mis prognoositakse vastavaks liiklusgraafikuperioodiks tellitud rong-kilomeetrite arvu pealt, arvestades sealjuures liiklusgraafiku kavandiga.

(4) Raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja esitab Tehnilise Järelevalve Ametile neli kuud enne liiklusgraafikuperioodi algust prognoositava kasutustasu liiklusgraafikuperioodil osutatavate põhi-, lisa- ja abiteenuste eest. Samaaegselt prognoositavate kasutustasudega esitatakse nende arvestuse alused koos arvestuskäigu ja seletuskirjaga ning arvestuse aluseks olnud täielikud andmed.

(5) Raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja esitab oma raudteeinfrastruktuurile igas kuus veetud brutotonn-kilomeetrite koguarvu ja § 11 lõikes 2 toodud täiendava läbilaskevõime eraldamise korral rong-kilomeetrite koguarvu Tehnilise Järelevalve Ametile hiljemalt vastavale kuule järgneva kuu 20. kuupäevaks.

(6) Paragrahvis 9 sätestatud valemi kohaselt koostatud raudteeinfrastruktuuri kasutustasu arvestused osutatud lisa- ja abiteenuste eest iga kuu kohta ja arvestuste aluseks olnud täielikud andmed esitab raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja Tehnilise Järelevalve Ametile vastavale kuule järgneva kuu 20. kuupäevaks.

(7) Tehnilise Järelevalve Ameti peadirektoril on õigus korrigeerida raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja esitatud andmeid või nõuda nende korrigeerimist raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjalt, kui need ei vasta käesolevas määruses või teistes õigusaktides sätestatud nõuetele.

## **§ 11. Kasutustasu määramine**

(1) Tehnilise Järelevalve Ameti peadirektor määrab prognoositavad kasutustasud põhi-, lisa- ja abiteenuste eest kogu liiklusgraafikuperioodiks mitte hiljem kui kaks kuud enne liiklusgraafikuperioodi algust. 2008. aasta maikuu viimasel pühapäeval algavaks liiklusgraafikuperioodiks määrab Tehnilise Järelevalve Ameti peadirektor prognoositavad kasutustasud hiljemalt 2008. aasta 15. maiks.

(2) Prognoositava kasutustasu määramisel põhiteenuste eest leitakse tellitud rong-kilomeetrite maht vastavalt raudteeveo-ettevõtjate rahuldatud läbilaskevõimeosade taotlustele. Kui raudteeveo-ettevõtja loobub talle eraldatud läbilaskevõime osast enne vastava liiklusgraafikuperioodi algust, määrab Tehnilise Järelevalve Amet uue prognoositava kasutustasu põhiteenuste eest kümne tööpäeva jooksul vastava ametliku teate saamisest alates. Kui raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja eraldab raudteeveo-ettevõtjale tema taotluse alusel täiendava läbilaskevõimeosa, võtab Tehnilise Järelevalve Amet seda arvesse rong-kilomeetrite mahus põhiteenuste eest täpsustatud kasutustasu määramisel.

(3) Raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja kasutab raudteeveo-ettevõtjatele arvete esitamisel prognoositud kasutustasu. Tehnilise Järelevalve Ameti peadirektor määrab täpsustatud kasutustasud juurdepääsu tagavate põhi-, lisa- ja abiteenuste eest raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjalt saadud andmete alusel igakuiselt hiljemalt viie tööpäeva jooksul alates § 10 lõigetes 5 ja 6 nõutud andmete saamisest.

(4) Raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja teeb Tehnilise Järelevalve Ameti peadirektori määratud täpsustatud kasutustasu alusel tasaarveldused raudteeveo-ettevõtjatega raudteeinfrastruktuuri kasutamise lepingutes kokkulepitud ajavahemike järel, kuid mitte hiljem kui 30 päeva pärast Tehnilise Järelevalve Ameti peadirektori poolt täpsustatud kasutustasu määramist.

## **§ 12. Rakendussätted**

(1) Kui raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja on läbilaskevõime jaotamisel sõltumatu ja ei esine «Raudteeseaduse» § 63 lõikes 1 nimetatud asjaolusid, teostab käesolevast metoodikast tulenevaid Tehnilise Järelevalve Ameti toiminguid raudteeinfrastruktuuri kasutustasu määramisel raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja ise ning sellisel juhul ei pea raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja §-s 10 ettenähtud andmeid Tehnilise Järelevalve Ametile esitama.

(2) Käesoleva metoodika rakendamisel annab selgitusi Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi teede- ja raudteeosakonna raudteetalitus.

(3) Käesoleva metoodika alusel arvestatavat kasutustasu rakendatakse alates 2008. aasta maikuu viimasel pühapäeval algavast liiklusgraafikuperioodist.

## **§ 13. Varasema õigusakti kehtetuks tunnistamine**

(1) Majandus- ja kommunikatsiooniministri 15. mai 2007. a määrus nr 36 «Raudteeinfrastruktuuri kasutustasu arvestamise metoodika» (RTL 2007, 43, 742; 2008, 21, 312) tunnistatakse kehtetuks.

(2) Majandus- ja kommunikatsiooniministri 1. juuni 2004. a määrus nr 144 «Raudteeinfrastruktuuri kasutustasu arvestamise metoodika» (RTL 2004, 74, 1213) tunnistatakse kehtetuks käesoleva määruse § 12 lõikes 3 nimetatud rakendamise päevast.

**Minister Juhan PARTS**

**Kantsler Marika PRISKE**

Määruse lisad on avaldatud elektroonilises Riigi Teatajas. Alus: «Riigi Teataja seaduse» § 4 lõige 2 ja riigisekretäri 30.04.2008. a resolutsioon nr 17-1/08-02999.

MM\_32 Lisa 1

MM\_32 Lisa 2

MM\_32 Lisa 3

MM\_32 Lisa 4

MM\_32 Lisa 5

MM\_32 Lisa 6

MM\_32 Lisa 7

MM\_32 Lisa 8

MM\_32 Lisa 9